

2022-05-29

Konserveringsrapport

Dissektionsmikroskop

Uppdragsgivare Nobel Prize Museum

Kontaktperson Ulf Larsson

Konservator Kajsa Jagare
E-post: kajsa.jagare@actakonsivering.se
Telefon: 0722-442361

Acta KonserveringsCentrum
Segelbåtsvägen 7
112 64 Stockholm

www.actakonsivering.se
E-post info@actakonsivering.se
Telefon +46 073 360 7473

Material

Mässing, glas. Låda i trä med mässingsbeslag och skruvar i järn

Mått

Låda - H: 170 mm, B: 150 mm, D: 120 mm

Mikroskop - H: 120 mm, B: 123 mm, D: 120 mm

Märkning

Linshållaren märkt "J. Zentmayer, Phil". En av linserna märkt "E. Leitz Wetzlar, 12X".

Föremålsbeskrivning

Litet dissektionsmikroskop, troligtvis tillverkat av mikroskopmakare Joseph Zentmayer (1826-1888). Tillverkat i lackad mässing med detaljer i svartpatinerad mässing. I ett fack i förvaringslådan finns tre lösa linser samt en mässingsklämma.

Skadebeskrivning

Ovansidorna på de två större ytorna, bottenplatta och objektsplatta, är mycket ojämna i ytan. Lacken är delvis bortskrapad och ytorna har korroderat fläckvis. På vissa partier är korrosionen aktiv och kopparen krupit upp till ytan direkt under den. Delar av det ursprungliga yttskiktet finns dock kvar, och där kan man se att mässingsytan varit blankpolerad och lackad. Mindre delar är svartpatinerade. Fläckvis är patineringen flagande och mycket känslig. Korrosionen är olika djup på olika delar av mikroskopet. Ytorna har även beläggningar av smuts och fett.

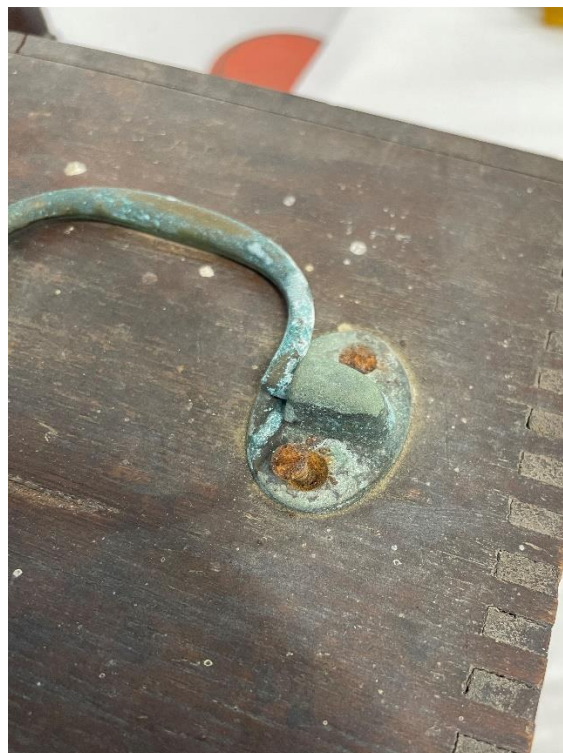
Beslagen på förvaringslådan är kraftigt korroderade, och träet har beläggningar av smuts och damm. Järnskruvorna på handtaget är korroderade.

Objektsglasets och linserna är hela. Objektglaset är dock matt av repor.

Reflektionsglaset på bottenplattan är fläckvis nedbrutet på ytan.

Före konservering. Förvaringslåda i trä med mässingsbeslag

Före konservering. Närbild, korroderade beslag

Före konservering. Mikroskopet i sin låda

Före konservering. Lacken är delvis borta

Före konservering.

Före konservering. Närbild bottenplatta. Smuts och korrosion

Före konservering.

Före konservering. Objektspatta, mycket fläckig

Åtgärder

Det går ej att återföra föremålet till sitt ursprungliga utseende, eftersom den ursprungliga ytan till stora delar ej finns kvar. Där lacken finns kvar är den dock relativt stabil.

De mörkpatinerade detaljerna är delvis flagnande på ytan.

Målet med konserveringen är att rengöra ytorna från aktiv grön korrosion, smuts och andra beläggningar, samt att i viss mån stabilisera ytskiktet.

Dissektionsmikroskopet demonteras helt innan konservering. Grön korrosion avlägsnas mekaniskt, med skalpell under mikroskop. Brunröd korrosion rengörs och putsas endast mycket ytligt, och till större delen lämnas den kvar. Detta eftersom den ej går att avlägsna utan att komma ned till den rena metallen.

Även lådans beslag demonteras. Korrosionen avlägsnas med skalpell under förstoring.

Järnkorrosionen på lådans skruvar avlägsnas med trissa, och behandlas sedan med Dinitrotpasta (en korrosionsinhibitor bestående av petroleumsulfonat med aminer).

Alla delar rengörs med etanol, varefter de slutligen skyddsvaxas med mikrokristallint vax i tre lager.

Efter konservering. Helbild sida

Efter konservering. Helbild sida

Efter konservering. Text: J.ZENTMAYER, PHILA

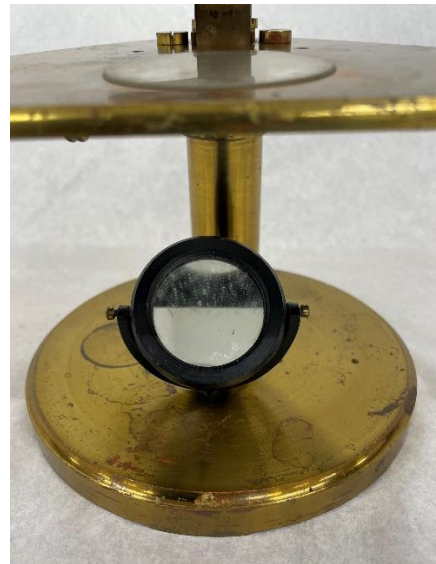
Efter konservering. Bakifrån

Efter konservering. Framifrån

Efter konservering. Bottenplatta

Efter konservering. Bottenplatta med reflektionsglas

Efter konservering. Förvaringslåda

Efter konservering. Förvaringslåda med fack för linser

Efter konservering. Linser

Efter konservering. Lins med text: E. Leitz Wetzlar, 12X

Råd och anvisningar

Råd och anvisningar

Det är mycket lite som återstår av originallacken. Den svarta patineringen är nedbruten och flagnande. Behandlingen med mikrokristallint vax syftar till att skydda dessa ytor. För att maximera livslängden på ytorna bör föremålet hanteras med handskar, samt om möjligt förvaras i monter som skyddar mot luftföroreningar.

Observera att föremålet bör hanteras med handskar för att undvika ytterligare nedbrytning av kvarvarande lackskikt